

PIŠETA IN UREJUJETA: LOIZE KOŠOROK IN PAVLA GRUDEN

OD LAKOTE UMIRA 15 MILIJONOV OTROK

Približno 15 milijonov otrok na svetu vsako leto umre od lakote ali vzlic nezadostne prehrane. Tako je izjavil Henri Labouisse na 11. mednarodnem kongresu za prehrano v Rio de Janeiru. Kongres je začel zasedanjem 28. avgusta letos, katerega je z govorom odprl brazilski minister za zdravje Almeida Malhado. Na kongresu so bili predstavniki 80 držav, katerega je organizirala UNESCO. Preko 3500 delegatov in strokovnjakov je razpravljalo o problemih prehrane v svetu, odnosno o delu človeštva katerega problem je lakota. Ugotovljeno je tudi, da je lakota končno največji problem na svetu, čeprav o tem malo pišemo in govorimo. Je pač tako, kot pravi naš pregovor: lačna vrana siti ne verjame. Vendar je dejstvo, da je 2

tretine človeštva podhranjenih ali se bori z lakoto. Nam, ki smo siti se nam zdi to skoraj nemogoče in vendar je tako.

To nam da misliti, da zdlac ni dovolj karitativnost, nego bomo prisiljeni v bodočnosti na drugačne rešitve. Morda na obodče zakonodaje, ki bi nakopičena bogastva pravičneje razdelili? S tem bi morda ne samo ublažili lakoto, mogoče bi preprečili krvave revolucije ali jih vsaj ublažili.

Zanimiva je ugotovitev, kar sicer ni nič novega in vsemu svetu znano, da nekateri kompanije iz nerazvitih držav, prodajajo hrano razvitim državam in si nekatere take izvozne družbe kopičijo gornje dobičke, na račun malo plačane delovne sile. Ali ni to v nebo vpajoči greh?

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA — Strojvodje, ki v Sloveniji vozijo na električnih lokomotivah, so slavili tridesetletnico. Ob tej priložnosti je odpeljala iz Ljubljane v Postojno zadnja parna lokomotiva in tako simbolično zaključila 130-letno obdobje parne vleke. Zadnje vožnje so se udeležili številni upokojeni strojvodje iz vse Slovenije. Letos bodo upokojili parne lokomotive tudi po drugih slovenskih kurilnicah.

LJUBLJANA — Ob Letališki cesti v Mostah je zrasel nov obrat ljubljanske trikotazne tovarne Pletenina, ki je dobil pod klimatizirano streho 7.000 kvadratnih metrov koristne površine. Gre za zametek nove tekstilne tovarne, ki bo v prihodnjih 10 letih dobila še barvarno in konfekcijski oddelek. Ljubljanska tovarna Pletenina sodi med najstarejše industrijske obrate v Sloveniji, saj praznuje 117-letnico obstoja. Doma in po svetu je znana predvsem po modernih kopalkah, trenirkah in športnih trikotaznih izdelkih, ki jih v sodelovanju s firmo Adidas uspešno izvaža na najbolj zahtevne evropske trge in na ameriški trg. Med 973 zaposlenimi je 864 žensk.

STRANJE PRI KAMNIKU — Kmet Janez Krivec iz Stolnika pri Stranjah je pri oranju našel na svoji njivi 4000 let staro kladivasto sekuro iz serpentina. Odnese jo je domov, ne da bi vedel, kakšno zgodovinsko vrednost predstavlja sekira. Njegov vnuk Janez, ki v šoli obiskuje zgodovinski krožek, je menil, da bi bila lahko najdenina zelo stara. Sekiro so odnesli v muzej, kjer so ugotovili, da je to edina kladivasta sekira iz serpentina, najdena na tem območju, za katero poznajo lokacijo najdišča.

OTROKOM PRODAJA SMRT

Novinar italijanskega lista Corriere D'Informazione Lello Gurrado je po dolgotrajnem trudu in mnogih zapletih prepričal nekega preprodajalca mamil, da je pristal na pogovor o svoji "djavnosti". Imel je s tem preprodajalcem daljši razgovor in ga sedaj objavlja v časopisih, na radiu itd. Novinar bi rad dosegel, da bi stvari, ki mu jih je razpečevalec mamil povedal, bralo ali slišalo čim več ljudi, ne zato, da bi sam postal popularen, ampak da bi javnost spoznala vso zločinsko neskrupuloznost takih ljudi in se združila v odločnejši odpor proti njim. Čeprav je problem narkomanov v Italiji dosti hujski kot pri nas doma, vendar vemo kaj se dogaja tu v Avstraliji, zato se mi ne zdi odveč da objavimo v skrajšani obliki omenjeni pogovor.

Kakšna vrsta mamil prodajate?

Zadnjih nekaj let sem se specializiral samo na heroin. Najbolje se prodaja.

Kdo so odjemalci, mladi, stari, ženske?

Povedal si: mladi, stari, ženske. Vendar so različni: mladi kupujejo zase, stari za preprodajo in zaslužijo pri tem.

Koliko stane doza heroina?

Zdaj ga jaz kupujem po 80 dol. za gram, prodajam pa po 110 dol. Vendar to ni končna cena. Ko pride do prodaje zavojčkov, kjer ni več kot kakih 10 miligramov heroina med talkom, strahinim, prahom ali kako drugo svinjarijo, stane gram že 200 dol.

Koliko potrebuje narkoman na dan?

Odvisno od tega, koliko časa ga že jemlje. Povprečno gram pa že.

Torej potrebuje zanj 110 do 200 dol. na dan. Kako pridejo narkomani do tega denarja?

Kradejo ali pa se prostituirajo.

Se veliko deklet vdaja prostituciji, da si lahko kupujejo heroino?

Skoro vse kar jih poznam. Ali tudi ženske razpečujejo drogo?

Seveda. Isto počnejo kot moški, le kradejo manj, ker se bojijo.

Je veliko mladoletnic med sužnji heroina?

Zelo veliko. Rekel bi celo, da so zmeraj mlajše.

Nimaš nobenih pomislov, ko prodajate smrt mladoletnikom?

Saj jim ne ponujam, sami prihajajo k meni.

Vendar veš, da prodajate smrt? Se zavedaš tega?

Vem, pa ne morem drugače.

Kako?

Tako, moram prodajati. Si tudi ti narkoman?

Da, "špricam" si že kakih deset let.

Tudi drugi razpečevalci "morajo" to početi?

Večina, da pridejo sami do droge. Ampak trg je v resnici v rokah "čistih", tistih, ki sami ne jemljejo droge, in razpečujejo samo zaradi dobička.

Koliko je v Milani tistih, ki imajo trg v rokah?

Kakih deset najbrž.

Poznaš katetega?

Katerega.

Kaj pa "številko 1" poznaš?

Ne, mislim, da jih zelo malo ve kdo je to. Nema-ram ga poznati, mi ni prav nič na tem.

Jes res da prodajate "robo" pred šolami?

Bedarija. Noben razpečevalec ni tako neumen, da bi se pustil ujeti, ko prodaja drogo otrokom. To si izmišljajo dijaki, kadar jih ujamemo z drogo v žepu.

Kako pa pripravite otroka do tega, da začne jemati mamila, če jih ne lovite zunaj šole?

Nikoli razpečevalci ne iščejo otrok. Otroci iščejo razpečevalce.

Pa vedo, kje jih najdejo?

Seveda. Na običajnih krajih. V Milanu je lahko ...

pa tudi v drugih krajih so stalni kraji.

Kaj čutiš kadar bereš, da je kakšno dekletce umrlo zaradi prevelike doze heroina?

Pomislim, da je bila neumnica, ker je pretiravala. Kaj se je treba uničiti s preveliko dozo, ko človek lahko prekrasno živi, če jemlje po malem. Jaz jemljem že deset let, pa sem še zmeraj tukaj.

Pa se ne bojiš umreti?

Niti malo. Bojim se, da bi me zaprli. Tam je zares hudo. Sem že poskusil in ne bi hotel več.

Ne bojiš se umreti, pa veš, kakšen bi bil tvoj konce, če bi te dobile matere otrok, ki jim prodajate mamilo? Najmanj bi bilo da bi te linčale ...

In zakaj ne linčajo svojih otrok? Saj jih ne iščem jaz, oni iščejo mene. In kdo ve ali ne prihajajo prav zato, da bi pobegnili pred svojimi materami ...

NOVI PAPEŽ S STARO VLADO

Novoizvoljeni papež Janez Pavel I, bivši beneški patriarh, je za državnega sekretarja, oziroma za predsednika vatikanske vlade, potrdil francoskega kardinala Jeana Villota. Za ministra zunanjih zadev je papež potrdil monsignorja Agostina Casarolia. Prav tako je papež potrdil dosedanje šefe Kongregacij, oziroma ministrstva Vatikana vse dotlej, dokler jim ne izteče njihov petletni mandat.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Sporoča da:

12. letni Bal društva bo v prostorih doma:

45 Ferrers Rd. HORSLEY PARK
/off Horsley Drive/

v soboto 23. sept. 1978. s pričetkom od 7h zvečer.

Po aperativu in bogata večerji, menu s štirimi obroki, artistična točka havajskega dua:

FATAUA

Celovečerna glazba ob zvokih OBE-RKRKRAINER'S.

Prosimo da si nabavite vstopnica najkasneje do 18. septembra zaradi dovoljne nabave hrane in osebja. Vstop v DOM 23 sept. bo samo z vstopnico. Cena 10.00 dol. po osebi.

VLJUDNO VABLJENI!
ODBOR S.D.S.

KAR PO DOMAČE...

Pastirci vi, kar se mi zdi, al'boste slišali? Veseli čas gre spet med nas, s peres veseli čas ... Zahvala za to gre pravzaprav ing. Žigonu, ki pravi, da sta z g. Menartom podobna slonu - da imata namreč kožo debelo kakor slon.

Ne bi bila človek, bila bi slon, če se ne bi vmešala v razpravo o slonu, ki jo je pravzaprav povedel ing. Žigon na tej strani pred enim tednom. Smatram, da ste oba v zmoti. Če bi pater Bazilij pičil g. Žigona v tako kožo kot jo ima slon, bi g. Žigon niti ne črnil. Pa tudi g. Menart ni tak debelokožec kot smatra. "Ethnic Newsweek" je priobčil nekaj mojih dopisov, ki so ga potipali tam, kjer ga je tako zbolelo, da se je tudi on v istem časopisu takoj oglašil z namenom, da bi imel zadnjo besedo o zadevi, ki je nima več smisla pogrevati. Še celo roko mi je poljubil, ko sva se nedavno srečala.

Ob Žigonovem dopisu so se mi v možganih takoj pojavili mravljinčci. Da, velika živina je slon. Toda brez vsake moči je med tistimi zlovesčimi mravljami, ki se lotijo živega slona, da bi ga obrale do kosti. Nekako tako kot ljudje, ki se lotijo velike človeške živine.

Od mravljinčcev pa mi je misel skočila v eno liverpulske ulice, kjer je nekdanji stanovan naš rojak in veseljak Petelin. Njemu so rastla slonova ušesa ob plotu za hišo. Zdaj ta ista ušesa rastejo ob našem plotu.

Zlata je vredna človeška misel. Kajti gledajoč v ta slonova ušesa ob našem plotu, mi je najprej prišel na misel pater Bazilij. Za vse to kar jih ta gospod sliši in presliši, pač mora imeti slonovska ušesa. Debelokožec kot slon pa pater Bazilij ni, saj tudi on ne brzda svojega jezika če ga kaj zbode. Smo pač vsi skupaj le šibki kristjani. Jezik navadno brzda jo samo tisti, ki imajo vest težko kot slon. Kadar, in če, jim ta postane pretežka, se ubožci, s težkimi koraki kot slon, zatečejo v spovednico, ki vse tajne sliši in presliši in poklopi z molkom.

Duhovnikovi duši ni lahko. Da bi vse to kar se sliši v spovednici lažje prenesel, bi morala njegova duša imeti hrbet kakor slon. Še več. Kadar dušni pastir pride med ljudstvo, mora imeti tuda vrat kakor slon. Ne sme ga obračati nazaj, kjer za njegovimi stopinjami preži skušnjava. In kadar zasluži skušnjavo pred seboj, jo mora odriniti z močjo slonovega rilca, ki odrine hlošč s tolikim naporom kot lenuh, ko dvigna zobotrebce.

Menda res ni živali, ki je slonu toliko podobna kot človek. Saj pravimo: ima noge kot slon. Ima trebuh kot slon. Obrača se kot slon. Storaž je kot slon. Ima meča kakor slon.

Kaj vse se kar samo od sebe naniza na tisto nevidno nit, ki ji pravimo misel ... Vzemimo za primer spomin. Nekateri ljudje se hvalijo, da imajo spomin kot slon. Če bi dvakrat pomislili, bi tako ne trdili, kajti imeti "slonov spomin" je zelo grda lastnost. Slonov spomin je okruten.

Nekoč sem čitala, da je neki slon po dveh letih spoznal bivšega svojega čuvaja, ki ga je v cirkusu pretepal. Ta slon ga je pohodil do smrti. Rekla bi, da so togotni otroci podobni jeznim slonom, kadar poteptajo kar jim vzbuja jezo. Dosti je, če poslušamo radijski prenos razprav v parlamentu. Politiki, ki so dobro neoroženi, imajo "slonov" spomin. Enostavno poteptajo nasprotnika.

Pa tudi nam Slovencem v Avstraliji tega spomina ne manjka. Saj se ravno s "slonovim" spominom na vojno še danes obmetavamo. Seveda ne vsi. Le taki, ki imamo "slonov" spomin in tenko kožo. Meščevalni smo. Oko za oko. Zob za zob. To je "slonov" spomin.

Ubogi slon. Ne da ima samo spomin kot človeška grdobija, ušesa kot spovednica, hrbet kot grešna duša in vrat kot bi ga moral imeti svetnik; revež, celo zadnjico ima kot jo imajo debele ženske v hlačah, samo da je njegova lepša. In rillec ima, ki trobi kakor smrkv človek.

Toda ene obrambe, ubožec, nima. Stvarnik mu ni dal človeškega "goba". Da če pomislim na slona, je ta res dostojanstvena žival. Nobene živali ne preganja, nobeni živali namenoma ne stori zlega.

Človek po celo iz muhe napravi slona.

Pavla Gruden

SLOVENSKA PESEM V LANGENARGNU

V okviru tradicionalnih Poletnih koncertov na gradu Montford v Lengenargnu ob Bodenskem jezeru v Zahodni Nemčiji, je sredi julija nastopil z dvema celovečernima koncertoma "Studentski oktet" pod vodstvom dirigenta Uroša Lavjeve iz Ljubljane. Njihov prvi nastop na povabilo umetniškega vođe koncertov violonista Heralda Nerata, sta občinstvo in kritika toplo pozdravili, tako da je oktet za prihodnje leto že dobil ponudbo za koncertno turnejo v Liechtensteinu, Svici, Zahodno Nemčiji in Avstriji.

TRIBINA ČITALACA

MOJ DRUG

Ja mu reko, zdravo, on sedi i puši
Oh, šta li se krije u njegovoj duši?
Pored njega sedoh, on ne gleda u me
Već u lisne grane što drhte i šume,
Znam ja da on sluša tajanstvene glase
O zemlji u kojoj ognjišta se gase.

Dve mu suze klize licem punim bora
Tople kao rosa sa Bosanskih gora,
I jutros je njemu onaj grmen rosni
Pjevao poemu o dalekoj Bosni.

Još ga eno tamo zenice ne suši
Ja znam šta ga boli u toj čistoj duši,
njega duša boli za livade rosne
Za grumenom svakim divne zemlje
Bosne.

I za svako drvo njemu suza kane
nebil oslistale isušene grane.

Kad monolog čuje da mi nismo ljudi
U njegovoj duši nešto sre probudi
Iz dva crna oka dve varnice lete
Dal hoće da pale dali nekom prete?
Čim legne da spava tebe sanja
dome
U snu čuje govor na jeziku svome
Al mu i to slatku iluziju čini
Makar u snu nije tuđin u tuđini.

On ustaje rano još dok grane šume
čuje negde pjesmu al je ne razume
čuje pjesmu ptica, vidi grmen rosni
Ne pjevaju divno ko u našoj Bosni.
Nezna dal je slavuj ili mala ševa
A na dnu mu diše nešto sagoreva.
Iz tuđine kliče spaljenijeh krila
I šalje ti pozdrav, Bosno, zemljo
mila!

Danilo Brurić

OSTAĆE PESMA

Bila si jako daleko,
na krilima vremena-
za zaboravljenom pesmom
kao neka slomljena lasta.
sada! ...
koliko si blizu,
a pojma nemaš.
Neka magnetska sila
dovela te je k' meni
da otpevamo zajedno
sonatu sreće,
koja se rodila
pre nego što je zora svanula
Danas,
ostajem presretan.
I veruj mi kad ti kažem
da neće mi biti žao,
-sutra da umirem.
... Jer ostaće ova pesma
da živi, i da priča
o meni,
i o nama.

Condor Valentino,
Red Hill, A.C.T.

DAH ŽIVOTA

Iznad šumskog potočića
vinuo se cik
nikla plava ljubičica
plav proljeća trik.

Zamirisala šuma svježe
zatrčala se mrav
ustreptala stara breza
dunu vjetar zdrav.

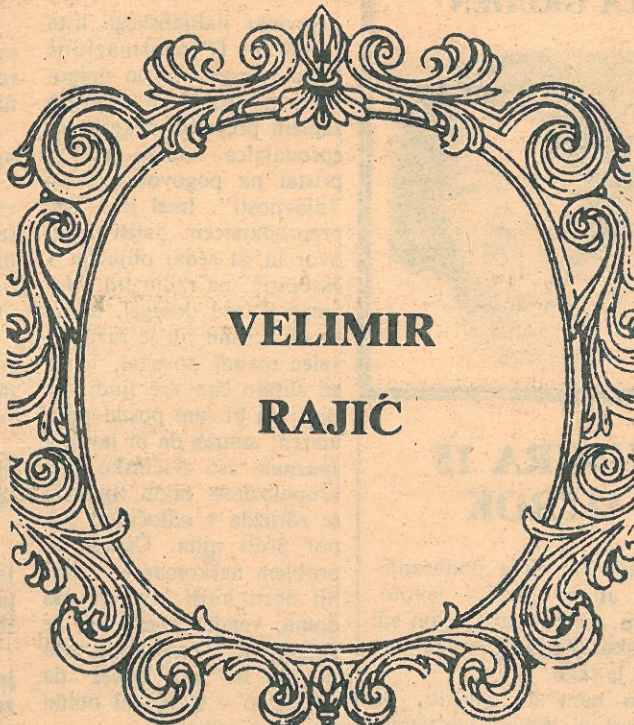
Nabujao potok mali
cvjetak slomi val
nad zločinom stara vrba
pusti gorak jal.

Olga Sokač

ZAPOSLENJE

Mašinista, vrlo iskusan i
brz hitno potreban za fab-
riku muških pantalona da
radi na mašini za pojase-
ve, džepove i bartač. Vrh-
unska plata i bonus. Blizu
centralne željezničke stani-
ce. Obratite se na:

ZAFIR CLOTHING P/L
4-ti sprat
182 Chalmers Street
SURREY HILLS

VELIMIR
RAJIĆ

Mnogi naši čitaoci pišu
relativno tužnu poeziju. To
je i razumljivo, jer ih čež-
nja za starim Zavičajem,
ostavljeni roditelji, braća,
poznanci ... podsjećaju na
sretna i bezbrižna vremena.

Mnogi to čine jer su u
starom zavičaju ostavili lju-
bav i toplinu.

Evo, kako jedan od "naj-
tužnijih" srpskih pjesnika, i
sam veoma nesretan, peva i
piše pesmističku poeziju.

Rođen u Aleksincu, Veli-
mir Rajić je skoro ceo život
proveo u Beogradu. Praun-
uk čuvenog junaka Tanaska
Rajića, bio je od malena
bolesan od epilepsije, koja
će mu inače kratkotrajni
život učiniti nesrećnim, a
poeziju pesmističkom. Stu-
dirao je francuski jezik i
književnost, ali je, zbog bo-
lesti, poziv nastavnika zam-
enio radom u Narodnoj bi-
blioteci. Jedan njegov sav-
remenik zabeležio je da je
Rajić bio "mali, suv, ridih
brkova, brade i kose, orlo-
vska nosa na izbolovanom
svetačkom licu na kojem su
bile večito žive blage i tužne
oči, miran i ćutljiv ..."
Zbog bolesti je neizmerno
patio, zbog nje mu nisu
dozvolili ni da učestvuje u
borbama koje je Srbija vo-
dila na balkanskim i prvom
svetskom ratu. Umro je kao
izbeglica jedne oktobarske
noći 1915. godine u Gornj-
em Milanovcu. Tada je im-
ao 36 godina.

Velimir Rajić objavio je
samo jednu knjigu, 1908.
godine, pod nazivom "Pe-
sme i proza". Dramsku sc-
enu "Zaklela se zemlja ra-
ju" štampao je anonimno
tri godine kasnije. "Nije
imalo vedrine u njegovom
životu, nema vedrine ni u
njegovim pesmama: svaka
toplija reč ledi se tu u suzu
u svaki tužan osmeh pretva-
ra se u jecaj" - zabeležio je
njegov drug Ž. Milečević.
Sudbina je prema njemu
bila nemilosrdna: uskratila
mu je da voli i bude voljen,
da zasnuje porodicu o kojoj
je toliko sanjao. Zato tragi-
čni akordi odzvanjaju u sk-
oro svakoj njegovoj pesmi.
To je krik jedne ranjene
duše, jedna neprekidna tuž-
aljka: ne pomodni pesimi-
zam, već izraz jednog pro-
mašenog života. Možda je
to najbolnija poezija u celo-
kupnoj našoj književnosti.

ndilo u kojem nema ulja;
život koji je uveo još pre
cvetanja. Pevao je:

"O, čuti, prazni, kukavni
živote!
Za tebe nema, osim smrti,
cilja,
Ni druge nade, osim
očajanja!"

U pesmi "Jedna intimna
istorija" pitao se: "O, zar
je grešno voleti, mlad biti?!
A voleo je. Kao student
zaljubio se u Persidu -Pepu,
čerku Janka Veselinovića.
Ako je to bila prva, čedna
ljubav, studentkinja Kosara
Bobić bila je njegova strast,
njegova kob, njegova inspi-
racija. I ona se udala za
drugog. Da ironija bude ve-
ća, bol teži, Velimir Rajić
prisustvovao je njenom ven-
čanju, čak joj je i čestitao,
a ona mu toplo zahvalila.
Srce je krvarilo, i on je
svoja osećanja izrazio u pe-
smi "Na dan njenog venča-
nja". Ova lepa baladična
pesma je komponovana, pa
su je decenijama pevali svi
oni koji vole i pate.

НА ДАН ЊЕНОГ ВЕНЧАЊА

И срушише се лепи снови моји,
Јер главу твоју венац сад покрива,
Крај тебе други пред олтаром стоји -
Проста ти била моја љубав жива!

Честито сам ти. И ти рече: „Хвала“!
А да ли знадеш да се у том часу
Гранитна зграда мојих идеала
Сруши и смрви и у пепео расу?

Ал не! Не видим од тога ни сена;
По твоје лице радост се разлива...
И свршено је! Ти си сада жена -
Проста ти била моја љубав жива!

Ја нећу клети ни њега ни тебе,
Ни горку судбу што сам тебе срео;
Ја нећу клети чак ни самог себе,
Јер ја бих тиме своју љубав клео.

И нашта клетве! Нашта ружне речи?
О срећи својој човек вазда снови-
Бол, јад и патњу смрт једино лечи.
Проста ти била моја љубав жива!

Па пођи с Богом! Још ти могу рећи:
Да Бог да сунце среће да ти сија!
Све што год почнеш свршила у срећи!
Са твоје среће бићу срећан и ја.

И сваког дана ја ћу да се молим,
Кад звоно верне у цркву позива...
Ја нисам знао да те тако волим.
Проста ти била моја љубав жива!

Чуј, Боже, молбу моје душе јадне:
Сва патња што си писо њој, ко жени,
Нек мимоиђе њу, и нека падне
На онај део што је писан мени!

Услиши ову молитву, о Боже!
И душа ће ми мирно да почива;
И шапутаће вечно, док год може:
Проста ти била моја љубав жива!

И онда када дође оно доба
У ком ће земља тело да ми скрива,
Чућеш и опет са дна мога гроба:
„Проста ти била моја љубав жива“!

ВЕЛИМИР РАЈИЋ

FOTO
PATRIS
P.L.

375 KING STR. NEWTOWN
Tel. 513-213, Posle rada 699-7662

ZA NAJKVALITETNIJE VENČANE
ROĐENDANSKE KAO I FOTO-
GRAFIJE SA DRUGIH
SVEČANOSTI

Obratite se i posetite naš Studio u
Newtownu

BESPLATNO POZAJMLJUJEMO
VENČANE I BRAZMIRSKE
HALJINE

Posetite nas lično ili putem telefona
ugovorite Vašu posetu.

*U Boji ili
*Crno bele